

Zaman ve Biz

Zaman sanki hiç son bulmayacakmışcasına günlük yaşamın karmaşası ve debdebesi içinde bir birimizle pek ilgilendiğimiz söylenemez. O nedenledir ki, dostlar arasındaki bağ ve muhabbet gittikçe zayıflıyor ve neredeyse kopma noktasına geliyor. Çoğu zaman en yakınımıza bile yeterince zaman ayıramıyoruz. Meselâ bu hafta çocuğunuza, eşinize ya da en yakın arkadaşınıza ve hatta kendinize ne kadar zaman ayırabildiniz?

Günümüzün kime göre en değerli, kimine göre de bir o kadar da değersiz nesnesi olan zamandan söz etmek istiyoruz. Maalesef günümüzde hemen birçoğumuzun zaman denilen ucu sonu belli olmayan sanal kavramı yeterince değerlendiremediği kanaatindeyiz. Sözün özü, "Zamanı değerli kılabilmek için neler yapabiliriz?" Birçoğumuz günlük sıradan meşguliyetlerimizi o günü iyi değerlendirmek olarak kabul edebiliriz. Ancak, yararlı herhangi bir şey yapmadan geçirilen her bir zaman dilimi, maalesef bizi istediğimiz noktaya bir an önce ulaştıramaz; ancak takvimden bir sayfa, ömürden boşa geçen bir kaç saat olarak anılabilir. Oysaki insan ömrünün çok kısa olduğu düşünülürse zamanı boşa kullanarak, "Daha yapacak çok şeyimiz var" demek bir hayal olmaktan öte geçemez.

İnancımia o dur ki zamanı en iyi değerlendirmenin bir tek yolu okumak, yine okumaktır. Doğrusu bu yazıyı yazmaya başladığımızda konunun bu noktaya geleceğini hiç düşünmemiştik. Evet, boşa geçen zamana en güzel darbe, bence okuyarak, bir şeyler yapmaya çalışarak vurulabilir. Bizler hayatın her safhasında olduğu gibi, günlük yaşamımızda da çevremizdekilere, okuyarak ve okumayı sevdirerek örnek olabiliriz. Ayrıca münevver insan olmanın temel şartı kanımca okuyarak düşünmek, ya da düşünerek okumaktır. Çocuklarımıza verebileceğimiz en güzel armağan, onları okuyabilen birer birey olarak yetiştirebilmektir.

Doğrusu çağımızın koşulları içerisinde her şeyi okuldan ya da öğretmenden beklemek pek akılcı gözükmemektedir. Çocuklarımıza sahip olabilmek ve onlara iyi şeyleri verebilmek ortak anlayışımız olmalı diye düşünüyoruz. Çevremiz koşullarında onları kötülüklerden korumanın yolları, onlara yetişkin bireyler gibi davranmak ve gereksinim duydukları sevgiyi vererek hoşgörülü ve saygılı olmayı öğretmek mümkün olabilir kanaatindeyiz.

Bir diğer önemli husus, çocuklarımıza düşünmeyi öğretmek ve daha da önemlisi onlara okuyan, araştıran kişiler olmayı benimsetebilmektir. İşte zaman, bu bağlamda da önemini bir kez daha ortaya koymaktadır. Çünkü bu günün çocukları bir kaç yıl sonra yarının büyükleri olacaklardır. Günümüzün bilgide sınır tanımayan bu devasa ortamında, bilginin bir "tık" mesafesinde olduğu ve yaşamımıza derinden nüfuz etmiş olan teknolojinin ışığında mutlaka çocuklarımıza zamanın önemini öğretmeli ve daha da önemlisi onları kaybetmeden sahiplenmeli ve eğitmeliyiz. Çünkü iyi eğitilmiş bir insan, ailesine topluma ve ülkesine faydalı insan demektir. Dilerseniz sohbetimizi Çinli ünlü düşünür ve filozof Konfiçyüs'ün eğitilmiş insan için söylemiş olduğu şu sözlerle bitirelim. Eğitilmiş insanların dokuz düşüncesi vardır. Bu kişiler...

- baktıklarında berrak görmeyi,
- dinlediklerinde, iyi duymayı,
- görünüşleri bakımından sıcak olmayı,
- davranışlarında saygılı olmayı,
- konuşmalarında doğru olmayı,
- işlerinde ciddi olmayı,
- kuşkuya düştüklerinde soruları nasıl soracaklarını,
- öfkelendiklerinde sorunları,
- kazancı gördüklerinde adaleti

düşünürler...

26 Ocak 2004, İstanbul